

ความเด่นด้านเนื้อหาและกลไกแสดงความเด่นทางภาษาในราชกิจจานุเบกษา
ที่ประกาศในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19
Prominence of Content and Linguistic Device Mechanism in the Royal
Gazette Announced in the Situation of the Epidemic of COVID-19

Received:	February	08, 2023
Revised:	May	30, 2023
Accepted:	June	01, 2023

ไต้ศิริพัฒน์ ประมวล (Typesiriphat Pramual)*
ธนพล ศิริชาติ (Tanapon Sirichat)**
ขจิตา ศรีพุ่ม (Kajita Sripoom)***

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเด่นด้านเนื้อหาและกลไกทางภาษาที่ใช้ในราชกิจจานุเบกษาที่ประกาศในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารราชกิจจานุเบกษาประเภทข้อกำหนดออกตามความในมาตรา 9 แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 ตั้งแต่เดือนมีนาคม พ.ศ. 2563 ถึง เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2564 จำนวน 24 ฉบับ ผลการศึกษาพบว่า ความเด่นด้านเนื้อหาในราชกิจจานุเบกษาที่แสดงด้วยกลไกทางภาษา 3 กลไกสำคัญ ซึ่งเรียงจากมากไปน้อย ได้แก่ 1) กลไกการซ้ำความ แสดงความเด่นด้านเนื้อหา 3 ประการ ได้แก่ 1.1) การห้ามทำกิจกรรมที่เป็นต้นเหตุให้เกิดการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 1.2) การผ่อนคลายการห้ามทำกิจกรรมเพื่อให้ประชาชนได้กลับมาใช้ชีวิตตามปกติดั้งเดิม 1.3) การระบอบของโรคโควิด-19 เป็นสิ่งที่ต้องแก้ไขอย่างเร่งด่วนและเด็ดขาด 2) กลไกการแสดงความสำคัญ แสดงความเด่นด้านเนื้อหา 4 ประการ ได้แก่ 2.1) หลักการปฏิบัติตามข้อกำหนดในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 2.2) มาตรการในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 2.3) หลักการดำเนินงานในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 2.4) หลักการป้องกันโรคโควิด-19 และ 3) กลไกการแสดงความสำคัญและการเรียงลำดับหัวเรื่อง แสดงความเด่นด้านเนื้อหา 1 ประการ ได้แก่ แผนการจัดการโรคโควิด-19 ซึ่งกลไกเหล่านี้ยังแสดงให้เห็นถึงความสำคัญที่รัฐบาลออกข้อกำหนดผ่านราชกิจจานุเบกษาเพื่อใช้เป็นหลักทั่วไปในการปฏิบัติให้แก่ประชาชนเพื่อให้รอดพ้นจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ได้

คำสำคัญ : กลไกทางภาษา, ความเด่น, โควิด-19, ราชกิจจานุเบกษา

* นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา / kittipoom.pramuan@gmail.com
Student of Thai Language Department, Faculty of Humanities and Social Sciences, Burapha University
/ kittipoom.pramuan@gmail.com

** นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา / tanaponiboomm@gmail.com
Student of Thai Language Department, Faculty of Humanities and Social Sciences, Burapha University
/ tanaponiboomm@gmail.com

*** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประจักษ์ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
Assistant Professor, Ph.D., Department of Thai, Faculty of Humanities and Social Sciences, Burapha University
/ khajita@go.buu.ac.th

Abstract

The purpose of this study was to study content predominance and language mechanism used to show content predominance in the Government Gazette announced in the epidemic situation of COVID-19. By collecting information from the Government Gazette of the type of regulations issued under Article 9 of the Emergency Decree on Public Administration in Emergency Situations, B.E. 2548 from March 2020 to June 2021 total 24 documents. The results showed that the prominence of content in the Royal Gazette represented showed by 3 linguistic mechanisms, in descending order: 1) the mechanism of repetition; Prominence of the content are: 1.1) Prohibition of activities that cause the epidemic of COVID-19 1.2) Relaxing prohibition of activities to allow people to return to normal life 1.3) The outbreak of COVID-19 is something that must be addressed urgently and decisively. 2) the mechanism of thematic; Prominence of the content are: 2.1) Principles of compliance in the COVID-19 epidemic situation 2.2) Measures in the epidemic situation of COVID-19 2.3) Principles of operation in the epidemic situation of COVID-19 2.4) Principles of prevention of COVID-19 and 3) Mechanism of thematic and topic order; Prominence of the content are: The COVID-19 Management Plan, which these mechanisms also demonstrate the importance that the government has issued through the Government Gazette as a general rule of thumb for people's actions to survive the COVID-19 epidemic situation

Keywords: Linguistic device, Prominence, COVID-19, Royal Gazette

บทนำ

สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโรคโควิด-19 (Coronavirus Disease 2019 (COVID-19)) ถือเป็นโรคที่เกิดขึ้นใหม่ในช่วง พ.ศ. 2563 และได้ทำให้มีผู้ติดเชื้อและเสียชีวิตเป็นจำนวนมาก ซึ่งองค์การอนามัยโลก (WHO) ได้ประกาศให้เป็นการระบาดใหญ่ (global epidemic) (The Secretariat of the House of Representatives, 2020) ซึ่งประเทศไทยเป็นอีกหนึ่งประเทศที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การระบาดดังกล่าว ทำให้รัฐบาลได้ออกมาตรการต่าง ๆ เพื่อใช้ในสถานการณ์นี้โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาที่ประกาศในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ถือเป็นเอกสารสำคัญของทางราชการ ประกอบไปด้วย ประกาศ คำสั่ง ระเบียบ รายงาน คำแถลงการณ์สำนักนายกรัฐมนตรี และข้อกำหนด ซึ่งล้วนแต่เป็นจุดประสงค์หลักของรัฐบาลที่ต้องการสื่อสารกับประชาชนให้รับทราบ โดยเฉพาะการสื่อสารผ่านราชกิจจานุเบกษาประเภทข้อกำหนดออกตามความในมาตรา 9 แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 ที่มีเนื้อหาแสดงถึงมาตรการในการแก้ไขปัญหาของรัฐบาลเพื่อให้ผ่านพ้นวิกฤตและกลับมาใช้ชีวิตตามปกติดังเดิม (Emergency Decree on Public Administration in Emergency Situations, B.E. 2548, 2005: 9)

ตั้งพระบรมราชโองการของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชที่แสดงถึงความสำคัญของการกำหนดมาตรการในการบริหารราชการสำหรับสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 ความว่า สมควรต้องกำหนดมาตรการในการบริหารราชการสำหรับสถานการณ์ฉุกเฉินไว้เป็นพิเศษ เพื่อให้รัฐสามารถรักษาความมั่นคงของรัฐ ความปลอดภัย และการรักษาสีทิวและเสรีภาพของประชาชนทั้งปวงให้กลับสู่สภาพปกติได้โดยเร็ว (Emergency Decree on Public Administration in Emergency Situations, B.E. 2548, 2005: 9)

จากข้อความดังกล่าวจะเห็นได้ว่า การออกข้อกำหนดมาตรการในการบริหารราชการสำหรับสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 มีความสำคัญในการกำหนดมาตรการบริหารจัดการความมั่นคงของทางภาครัฐและประชาชน ให้มีความปลอดภัยมากที่สุด อีกทั้งยังเป็นเอกสารแนวทางหลักในการกำหนดมาตรการของภาครัฐและประชาชน ให้ปฏิบัติตามโดยอาศัยเนื้อหาที่ปรากฏในข้อกำหนดนี้เป็นแนวทางในการปฏิบัติต่อไป จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยเห็นว่าราชกิจจานุเบกษาในช่วงเวลาดังกล่าวมีความน่าสนใจ เนื่องจากมีเนื้อหาที่โดดเด่นและกลไกแสดงความเด่นที่ภาครัฐต้องการสื่อสารกับประชาชนให้มีการปฏิบัติร่วมกันในสถานการณ์อันน่าวิตกกังวลและร้ายแรง ในกรณีโรคระบาดโควิด-19 ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาความเด่นด้านเนื้อหาและกลไกแสดงความเด่นทางภาษา ในราชกิจจานุเบกษาที่ประกาศในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ที่มีผลต่อการปฏิบัติของประชาชน ว่ามีการใช้กลไกทางภาษาเพื่อสื่อสารเนื้อหาหลักของข้อกำหนดอย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาความเด่นด้านเนื้อหาที่ปรากฏในราชกิจจานุเบกษาที่ประกาศในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19
2. ศึกษากลไกทางภาษาที่ใช้แสดงความเด่นด้านเนื้อหาที่ปรากฏในราชกิจจานุเบกษาที่ประกาศในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19

การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องและกรอบแนวคิดการวิจัย

1. แนวคิดเกี่ยวกับความเด่นของข้อความ (discourse prominence)

Callow (1974: 49, as cited in Sripoom, 2014: 17) กล่าวว่า “ความเด่น” (prominence) หมายถึง สิ่งหนึ่งสิ่งใดซึ่งอาจเป็นบุคคล หรือการกระทำ หรือสิ่งของที่ได้รับการกล่าวเน้น หรือให้เห็นความสำคัญมากกว่า สิ่งอื่นใดในเรื่องเดียวกันหรือข้อความเดียวกัน เป็นสิ่งที่มีความสำคัญหรือปรากฏเด่นชัดน้อยกว่าข้อความอื่น อันเป็นที่สังเกตเห็นได้ โดยมีขอบเขตของข้อความเด่นในข้อความหนึ่ง ๆ ที่สามารถปรากฏได้ทั้งในรูปคำ วลี ประโยค หรือย่อหน้า ซึ่งข้อความหนึ่ง ๆ นั้น อาจใช้คำเดียวทำให้ผู้อ่านทราบว่าเรื่องที่อยู่ในประโยคนั้นเป็นใจความสำคัญของเรื่องทั้งหมด หรืออาจจะใช้ประโยคหลายประโยคเพื่อทำให้ทราบว่าหัวข้อเรื่องที่กำลังพูดถึงนั้นมีความสำคัญกว่าหัวข้อเรื่องอื่น ๆ ในข้อความก็เป็นได้

2. แนวคิดเกี่ยวกับกลไกแสดงความเด่นของข้อความ (devices of prominence)

Callow (1974: 50, as cited in Sripoom, 2014: 17) กล่าวว่า กลไก (devices) แสดงความเด่นของข้อความ เป็นกระบวนการทางภาษาที่ช่วยให้ผู้รับสารสามารถรับรู้ได้ว่าอะไรคือสิ่งที่ผู้ส่งสารต้องการนำเสนอในข้อความดังกล่าว กลไกแสดงความเด่นที่พบในภาษาต่าง ๆ มีทั้งการใช้ลักษณะทางเสียง เช่น การใช้ทำนองเสียง การใช้ความดังของเสียง ลักษณะทางไวยากรณ์ เช่น การใช้คำซ้ำ การเรียงลำดับคำในประโยค การใช้ประโยคแยกส่วนเพื่อเน้นความสำคัญของประธานหรือกรรม การใช้คำถาม การใช้โครงสร้างซ้อน ลักษณะทางความหมาย เช่น การเรียงลำดับเหตุผล เป็นต้น ซึ่งในการศึกษากลไกแสดงความเด่นในครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งเน้นศึกษาลักษณะทางความหมายเป็นหลักเพื่อให้ทราบถึงสาระสำคัญที่ผู้ส่งสารต้องการให้ผู้รับสารทราบ และใช้พิจารณาว่ามีการใช้กลไกแสดงความเด่นของข้อความอะไรบ้าง โดยศึกษากลไกแสดงความเด่น ดังนี้

2.1 กลไกการแสดงความเด่นด้วยการซ้ำ (repetition) หมายถึง กลไกทางภาษาที่กล่าวซ้ำข้อความเดิมที่เป็นแก่นเรื่องไปตลอดทั้งข้อความ ด้วยการใช้อุปมาต่าง ๆ อ้างถึงข้อความเดิมเพื่อเน้นย้ำเจตนาของผู้ส่งสารให้ชัดเจนยิ่งขึ้น และการกล่าวซ้ำเนื้อหาเดิมหลาย ๆ ครั้ง ช่วยชะลอการเพิ่มเติมสาระใหม่เข้ามาในข้อความ เพื่อให้ผู้รับสารไม่เกิดความสับสนและเข้าใจได้ว่าสาระหลักของเรื่องควรเป็นเรื่องอะไร เพราะสามารถแยกสาระหลักออกจากสาระประกอบได้ โดยใช้แนวคิดการเชื่อมโยงความโดยการใช้คำศัพท์ (cohesion through lexical items–vocabulary) ซึ่งอาจจะเป็นการกล่าวซ้ำคำศัพท์บางคำ (exact repetition) หรืออาจจะใช้คำที่มีความหมายเหมือนกันหรือใกล้เคียงกัน (synonym or near synonym) หรืออาจใช้คำศัพท์ที่อยู่ในแวดวงความหมายเดียวกันของ สมทรง บุรุษพัฒน์ (Burusphat, 1994, as cited in Prasongneon, 2002: 16)

2.2 กลไกการแสดงความเด่นด้วยการแสดงใจความสำคัญ (theme) หมายถึง เนื้อหาสาระส่วนที่สำคัญที่สุดของเรื่องของผู้ส่งสารต้องการบอกให้ผู้รับสารทราบ และเป็นเนื้อหาสาระหลักส่วนที่ทำหน้าที่ควบคุมโครงสร้างรวมของเรื่องทั้งหมดหรือเป็นจุดรวมความคิดสำคัญจากทุกหัวข้อภายในเรื่อง ซึ่งสามารถปรากฏในหน่วยภาษาในรูปผิวหรือไม่ปรากฏในรูปผิวก็ได้ โดยใช้แนวคิดการหาใจความสำคัญจากกระบวนการสรุปใจความสำคัญ (macrostructure) ของ Van Dijk (1975: 130–155, as cited in Phalinkul, 1998: 23–24) และแนวคิดเรื่องจุดเน้นและใจความสำคัญของ Jones (1977: 6–12, as cited in Phalinkul, 1998: 18–19)

2.3 กลไกการแสดงความเด่นด้วยการเรียงลำดับหัวเรื่อง (topic order) หมายถึง ส่วนที่บอกให้ทราบว่าข้อความนั้น ๆ กำลังกล่าวถึงสิ่งใดโดยเป็นจุดรวบรวบสิ่งที่กล่าวถึงในข้อความไว้ ซึ่งปรากฏเป็นชื่อเรื่อง เพื่อแสดงว่าสิ่งที่กำลังจะกล่าวถึงในข้อความนั้นเกี่ยวข้องกับเรื่องใด ถือเป็น การแสดงความเด่นอย่างหนึ่งของข้อความ และเมื่อนำหัวเรื่องมาเรียงลำดับในการนำเสนอสามารถให้ผู้รับสารก็ทำให้ผู้รับสารรับรู้ถึงหัวเรื่องที่จะสื่อสารในแต่ละครั้งว่าจะสื่อสารเรื่องใดก่อน และเรื่องใดในลำดับต่อมา โดยการวิเคราะห์ที่ใช้กลไกการแสดงหัวเรื่องของข้อความ (discourse topic) ของ Brown and Yule (1983: 71–73, as cited in Sripoom, 2014: 19) เพื่อให้ทราบว่าข้อความนั้นกำลังพูดถึงอะไร และกลไกการแสดงความเด่นด้วยการบอกลำดับ (ordinal numbers) ของ สีสลา กนกศิลป์ (Kanoksin, 1989, as cited in Sripoom, 2014: 22–23)

วิธีการศึกษา

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพแบบพรรณนาวิเคราะห์ มีวิธีการศึกษาดังนี้

1. ทบทวนเอกสารเกี่ยวข้องกับประเด็นด้านเนื้อหาและกลไกทางภาษาในสื่อประเภทต่าง ๆ
2. คัดเลือกข้อมูลราชกิจจานุเบกษาที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ที่ตีพิมพ์ในช่วงเดือนมีนาคม พ.ศ. 2563 ถึงเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2564 จากเว็บไซต์ราชกิจจานุเบกษา (<http://www.ratchakitcha.soc.go.th>) จำนวน 262 ฉบับ และคัดเลือกข้อมูลราชกิจจานุเบกษาประเภทข้อกำหนดออกตามความในมาตรา 9 แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 พบว่ามีจำนวน 24 ฉบับ รวมทั้งสิ้น 93 หน้า ดังรายละเอียดของราชกิจจานุเบกษา และสัญลักษณ์ที่ใช้แทนดังแสดงในตารางที่ 1
3. ศึกษาความเด่นด้านเนื้อหาและกลไกทางภาษาที่ใช้แสดงความเด่นด้านเนื้อหาที่ปรากฏในราชกิจจานุเบกษาที่ประกาศในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19
4. สรุปผลการศึกษา อภิปราย และให้ข้อเสนอแนะ

ตารางที่ 1 ราชกิจจานุเบกษาประเภทข้อกำหนดออกตามความในมาตรา 9 แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 จำนวนทั้งสิ้น 24 ฉบับ

ฉบับที่	ราชกิจจานุเบกษา			หน้า	จำนวน (หน้า)	สัญลักษณ์แทนประกาศ
	เล่ม	ตอน	วันที่			
1	137	พิเศษ 69 ง	25 มีนาคม 2563	10 - 16	7	ข้อกำหนดฉบับที่ 1
2	137	พิเศษ 76 ง	2 เมษายน 2563	1	1	ข้อกำหนดฉบับที่ 2
3	137	พิเศษ 83 ง	10 เมษายน 2563	86 - 87	2	ข้อกำหนดฉบับที่ 3
4	137	พิเศษ 100 ง	29 เมษายน 2563	77	1	ข้อกำหนดฉบับที่ 4
5	137	พิเศษ 102 ง	1 พฤษภาคม 2563	1 - 3	3	ข้อกำหนดฉบับที่ 5
6	137	พิเศษ 102 ง	1 พฤษภาคม 2563	4 - 6	3	ข้อกำหนดฉบับที่ 6
7	137	พิเศษ 114 ง	15 พฤษภาคม 2563	39 - 42	4	ข้อกำหนดฉบับที่ 7
8	137	พิเศษ 126 ง	29 พฤษภาคม 2563	42 - 43	2	ข้อกำหนดฉบับที่ 8
9	137	พิเศษ 126 ง	29 พฤษภาคม 2563	44 - 48	5	ข้อกำหนดฉบับที่ 9
10	137	พิเศษ 138 ง	12 มิถุนายน 2563	50 - 53	4	ข้อกำหนดฉบับที่ 10
11	137	พิเศษ 153 ง	30 มิถุนายน 2563	31 - 34	4	ข้อกำหนดฉบับที่ 11
12	137	พิเศษ 153 ง	30 มิถุนายน 2563	35 - 36	2	ข้อกำหนดฉบับที่ 12
13	137	พิเศษ 174 ง	31 กรกฎาคม 2563	77 - 80	4	ข้อกำหนดฉบับที่ 13
14	137	พิเศษ 199 ง	31 สิงหาคม 2563	27 - 28	2	ข้อกำหนดฉบับที่ 14
15	137	พิเศษ 302 ง	25 ธันวาคม 2563	68 - 70	3	ข้อกำหนดฉบับที่ 15
16	138	พิเศษ 1 ง	1 มกราคม 2564	1 - 3	3	ข้อกำหนดฉบับที่ 16

ตารางที่ 1 ราชกิจจานุเบกษาประเภทข้อกำหนดออกตามความในมาตรา 9 แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 จำนวนทั้งสิ้น 24 ฉบับ (ต่อ)

ฉบับที่	ราชกิจจานุเบกษา			หน้า	จำนวน (หน้า)	สัญลักษณ์แทนประกาศ
	เล่ม	ตอน	วันที่			
17	138	พิเศษ 4 ง	6 มกราคม 2564	1 - 3	3	ข้อกำหนดฉบับที่ 17
18	138	พิเศษ 22 ง	29 มกราคม 2564	43 - 48	6	ข้อกำหนดฉบับที่ 18
19	138	พิเศษ 80 ง	9 เมษายน 2564	53 - 55	3	ข้อกำหนดฉบับที่ 19
20	138	พิเศษ 82 ง	16 เมษายน 2564	25 - 28	4	ข้อกำหนดฉบับที่ 20
21	138	พิเศษ 90 ง	28 เมษายน 2564	22 - 23	2	ข้อกำหนดฉบับที่ 21
22	138	พิเศษ 91 ง	29 เมษายน 2564	24 - 29	6	ข้อกำหนดฉบับที่ 22
23	138	พิเศษ 104 ง	15 พฤษภาคม 2564	27 - 33	7	ข้อกำหนดฉบับที่ 23
24	138	พิเศษ 133 ง	19 มิถุนายน 2564	1 - 12	12	ข้อกำหนดฉบับที่ 24
รวม				24	93	

ผลการศึกษา

1. ผลการศึกษาความเด่นด้านเนื้อหาที่ปรากฏในราชกิจจานุเบกษาที่ประกาศในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 พบว่า มีเนื้อหาที่เป็นสาระเด่น 8 ประการ ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ความเด่นด้านเนื้อหา

ฉบับที่	เนื้อหาสาระเด่นของข้อกำหนด 8 ประการ							
	1	2	3	4	5	6	7	8
	การห้ามทำกิจกรรมที่เป็นต้นเหตุให้เกิดการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19	การผ่อนคลายกิจกรรมเพื่อให้ประชาชนได้กลับมาใช้ชีวิตตามปกติดังเดิม	การระบอบของโรคโควิด-19 เป็นสิ่งที่ต้องแก้ไขอย่างเร่งด่วนและเด็ดขาด	หลักการปฏิบัติตามข้อกำหนดในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19	มาตรการในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19	หลักการดำเนินงานในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19	หลักการป้องกันโรคโควิด-19	แผนการจัดการโรคโควิด-19
1	✓	✗	✓	✓	✓	✓	✓	✓
2	✓	✗	✓	✗	✓	✗	✗	✗
3	✗	✗	✗	✗	✓	✗	✗	✗
4	✗	✗	✓	✗	✓	✗	✗	✓

ตารางที่ 2 ความเด่นด้านเนื้อหา (ต่อ)

	เนื้อหาสาระเด่นของข้อกำหนด 8 ประการ							
	1	2	3	4	5	6	7	8
ฉบับที่	การห้ามทำกิจกรรมที่เป็นต้นเหตุให้เกิดการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19	การผ่อนคลายกิจกรรมเพื่อให้ประชาชนได้กลับมาใช้ชีวิตตามปกติดั้งเดิม	การระบาดของโรคโควิด-19 เป็นสิ่งที่ต้องแก้ไขอย่างเร่งด่วนและเด็ดขาด	หลักการปฏิบัติตามข้อกำหนดในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19	มาตรการในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19	หลักการดำเนินงานในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19	หลักการป้องกันโรคโควิด-19	แผนการจัดการโรคโควิด-19
5	✓	✗	✓	✓	✗	✓	✗	✗
6	✗	✓	✗	✗	✗	✗	✗	✓
7	✓	✓	✗	✓	✓	✗	✗	✓
8	✓	✓	✗	✗	✓	✗	✓	✗
9	✓	✓	✗	✓	✗	✗	✗	✗
10	✗	✓	✗	✗	✗	✗	✗	✓
11	✗	✓	✗	✗	✓	✓	✓	✗
12	✗	✗	✓	✗	✗	✗	✗	✗
13	✗	✓	✓	✗	✓	✗	✓	✗
14	✗	✓	✗	✗	✓	✗	✓	✗
15	✓	✗	✓	✓	✗	✓	✗	✓
16	✓	✗	✓	✓	✗	✓	✗	✓
17	✗	✗	✓	✗	✓	✓	✓	✓
18	✓	✗	✓	✓	✓	✓	✗	✓
19	✓	✓	✗	✓	✗	✓	✗	✓
20	✓	✗	✓	✓	✗	✓	✗	✓
21	✓	✗	✓	✓	✗	✗	✗	✗
22	✓	✗	✓	✓	✗	✗	✗	✓
23	✓	✓	✗	✓	✗	✓	✗	✓
24	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

จากตารางที่ 2 สรุปได้ว่าความเด่นด้านเนื้อหาในราชกิจจานุเบกษาที่ประกาศในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค ซึ่งสามารถเรียงความเด่นด้านเนื้อหาที่พบจากมากไปน้อยตามลำดับ ดังนี้

- 1) การแสดงความเด่นเรื่องการทำมาหากิจกรรมที่เป็นต้นเหตุให้เกิดการแพร่ระบาดของโรค จำนวน 15 ฉบับ
 - 2) การแสดงความเด่นเรื่องการระบาดของโรค เป็นสิ่งที่ต้องแก้ไขอย่างเร่งด่วนและเด็ดขาด และการแสดงความเด่นเรื่องแผนการจัดการโรค จำนวน 14 ฉบับ
 - 3) การแสดงความเด่นเรื่องหลักการปฏิบัติตามข้อกำหนดในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค จำนวน 13 ฉบับ
 - 4) การแสดงความเด่นเรื่องมาตรการในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค จำนวน 12 ฉบับ
 - 5) การแสดงความเด่นเรื่องการผ่อนคลายกิจกรรมเพื่อให้ประชาชนได้กลับมาใช้ชีวิตตามปกติ ดั้งเดิม และการแสดงความเด่นเรื่องหลักการทำงานในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค จำนวน 11 ฉบับ
 - 6) การแสดงความเด่นเรื่องหลักการป้องกันโรค จำนวน 7 ฉบับ
2. ผลการศึกษากลไกทางภาษาที่ใช้แสดงความเด่นด้านเนื้อหาที่ปรากฏในราชกิจจานุเบกษาที่ประกาศ ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค มี 3 กลไก ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 กลไกที่ใช้แสดงความเด่นด้านเนื้อหา

ฉบับที่	กลไกแสดงความเด่น 3 กลไก		
	การซ้ำความ	การแสดงความสำคัญ	การเรียงลำดับหัวเรื่อง
1	✓	✓	✓
2	✓	✓	✗
3	✗	✓	✗
4	✓	✓	✓
5	✓	✓	✗
6	✓	✗	✓
7	✓	✓	✓
8	✓	✓	✗
9	✓	✓	✗
10	✓	✗	✓
11	✓	✓	✗
12	✓	✗	✗
13	✓	✓	✗
14	✓	✓	✗
15	✓	✓	✓
16	✓	✓	✓
17	✓	✓	✓

ตารางที่ 3 กลไกที่ใช้แสดงความเด่นด้านเนื้อหา (ต่อ)

ฉบับที่	กลไกแสดงความเด่น 3 กลไก		
	การซ้ำความ	การแสดงใจความสำคัญ	การเรียงลำดับหัวเรื่อง
18	✓	✓	✓
19	✓	✓	✓
20	✓	✓	✓
21	✓	✓	x
22	✓	✓	✓
23	✓	✓	✓
24	✓	✓	✓

จากตารางที่ 3 สรุปได้ว่าราชกิจจานุเบกษาที่ประกาศในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคแต่ละฉบับ ใช้กลไกทางภาษาในลักษณะใดบ้างที่ทำให้เนื้อหาสาระสำคัญทั้ง 8 ประการ มีความโดดเด่นชัดเจนออกมา โดยอธิบายการใช้รูปแบบของกลไกที่ใช้แสดงความเด่นด้านเนื้อหาได้ดังนี้

- 1) ราชกิจจานุเบกษาที่ใช้กลไกแสดงความเด่น 1 กลไก มีจำนวน 2 ฉบับ
- 2) ราชกิจจานุเบกษาที่ใช้กลไกแสดงความเด่น 2 กลไก มีจำนวน 10 ฉบับ
- 3) ราชกิจจานุเบกษาที่ใช้กลไกแสดงความเด่น 3 กลไก มีจำนวน 14 ฉบับ

ผลการศึกษาทั้ง 2 วัตถุประสงค์ สรุปได้ว่า ความเด่นของเนื้อหาสาระในราชกิจจานุเบกษาที่รัฐบาลต้องสื่อสารให้ประชาชนได้รับทราบและใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติร่วมกันเพื่อให้รอดพ้นจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค มีความโดดเด่น 8 ประการ แสดงด้วยกลไกทางภาษา 3 กลไกสำคัญ ซึ่งเรียงจากมากไปน้อย ได้แก่ 1) กลไกการซ้ำความ แสดงความเด่นด้านเนื้อหา 3 ประการ ได้แก่ 1.1) การห้ามทำกิจกรรมที่เป็นต้นเหตุให้เกิดการแพร่ระบาดของโรค 1.2) การผ่อนคลายการห้ามทำกิจกรรมเพื่อให้ประชาชนได้กลับมาใช้ชีวิตตามปกติ ดั้งเดิม 1.3) การระบาดของโรคโควิด-19 เป็นสิ่งที่ต้องแก้ไขอย่างเร่งด่วนและเด็ดขาด 2) กลไกการแสดงใจความสำคัญ แสดงความเด่นด้านเนื้อหา 4 ประการ ได้แก่ 2.1) หลักการปฏิบัติตามข้อกำหนดในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 2.2) มาตรการในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค 2.3) หลักการดำเนินงานในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค 2.4) หลักการป้องกันโรค และ 3) กลไกการแสดงใจความสำคัญและการเรียงลำดับหัวเรื่องแสดงความเด่นด้านเนื้อหา 1 ประการ ได้แก่ แผนการจัดการโรค ผลการศึกษาดังกล่าวสามารถอธิบายได้ดังนี้

1) กลไกการซ้ำความ คือ การกล่าวซ้ำเนื้อหาความเดิมด้วยการใช้รูปภาษาต่าง ๆ ที่อ้างถึงเนื้อหาเดิม เพื่อเน้นย้ำเจตนาของผู้ส่งสารให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ซึ่งอาจเป็นการกล่าวซ้ำคำศัพท์บางคำ หรือการกล่าวซ้ำคำที่มีความหมายเหมือนกันหรือใกล้เคียงกัน หรือการกล่าวซ้ำคำศัพท์ที่อยู่ในแวดวงความหมายเดียวกันก็ได้ จากการศึกษาพบความเด่นด้านเนื้อหาที่แสดงด้วยกลไกการซ้ำความ 3 ประการ ดังนี้

1.1) การแสดงความเด่นเรื่อง การห้ามทำกิจกรรมที่เป็นต้นเหตุให้เกิดการแพร่ระบาดของโรค ซึ่งเป็นการซ้ำความหมายเกี่ยวกับการห้ามทำกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งปรากฏการซ้ำจำนวน 85 ครั้ง โดยปรากฏในราชกิจจานุเบกษา 15 ฉบับ ตัวอย่างข้อความ เช่น ข้อความที่แสดงความหมายว่า การห้ามทำกิจกรรมใด ๆ ที่เป็น

การเสี่ยงต่อการแพร่ระบาดของโรคจำเป็นต้องห้ามหรือหลีกเลี่ยงการทำให้สิ่งเหล่านั้นออกไปเป็นการชั่วคราวก่อน คือ

ข้อ 1 การห้ามการดำเนินการหรือจัดกิจกรรมหรือที่เสี่ยงต่อการแพร่โรค (1) ห้ามการใช้อาคารสถานที่ของโรงเรียนและสถาบันการศึกษาทุกประเภท (2) ห้ามการจัดกิจกรรมที่มีการรวมกลุ่ม... ข้อ 5 การงดหรือหลีกเลี่ยงการเดินทาง รัฐบาลขอความร่วมมือให้ประชาชนงดหรือชะลอการเดินทางในช่วงเวลานี้โดยไม่มีเหตุจำเป็น โดยเฉพาะการหลีกเลี่ยงการเดินทางเข้าไปในเขตพื้นที่ควบคุมสูงสุด...(ข้อกำหนดฉบับที่ 20) ในราชกิจจานุเบกษาข้อกำหนดฉบับที่ 20 เป็นประกาศข้อกำหนดและข้อปฏิบัติเพิ่มเติมเพื่อใช้ในการควบคุมสถานการณ์ที่เกิดการแพร่ระบาดระลอกใหม่ (ระลอก 3) ซึ่งมีการวางมาตรการที่เป็นข้อห้ามมิให้ประชาชนในพื้นที่ที่มีการแพร่ระบาดกระทำได้ ได้แก่ การห้ามการดำเนินการหรือจัดกิจกรรมหรือที่เสี่ยงต่อการแพร่โรค การปิดสถานบริการหรือสถานที่เสี่ยงต่อการแพร่โรคทั่วราชอาณาจักร และ การงดหรือหลีกเลี่ยงการเดินทาง ซึ่งมีการซ้ำคำว่า ห้าม งด หลีกเลี่ยง และชะลอ

จากการซ้ำความหมาย เรื่องการห้ามทำกิจกรรมที่เป็นต้นเหตุให้เกิดการแพร่ระบาดของโรคที่ปรากฏในราชกิจจานุเบกษาแสดงให้เห็นว่า การออกข้อกำหนดเพื่อเป็นการห้ามให้ประชาชนทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่เป็นการเสี่ยงต่อการแพร่ระบาดของโรคเป็นสิ่งสำคัญ เพราะจะทำให้รัฐบาลสามารถควบคุมและแก้ไขสถานการณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ การสื่อสารเพื่อการจำกัดสิทธิ์ในการกระทำสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ผ่านราชกิจจานุเบกษาถือเป็นการสร้างความน่าเชื่อถือที่มีผลบังคับใช้ทางกฎหมาย ซึ่งประชาชนมีอาจหลีกเลี่ยงหรือละเว้นการปฏิบัตินอกเหนือจากข้อกำหนดนี้ได้

1.2) การแสดงความเด่นเรื่อง การผ่อนคลายการห้ามทำกิจกรรมเพื่อให้ประชาชนได้กลับมาใช้ชีวิตตามปกติดั้งเดิม ซึ่งปรากฏการซ้ำ จำนวน 37 ครั้ง โดยปรากฏในราชกิจจานุเบกษา 11 ฉบับ ดังตัวอย่างข้อความ ในราชกิจจานุเบกษาข้อกำหนดฉบับที่ 10 เป็นประกาศที่แสดงการพิจารณาประเมินสถานการณ์หลังจากมีการผ่อนคลายมาตรการตามข้อกำหนดก่อนหน้านี้ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าสถานการณ์ในขณะนี้อยู่ในระดับที่ดีใกล้เคียงกับสภาวะปกติ ดังนั้นรัฐบาลจึงเห็นสมควรผ่อนคลายมาตรการบางประเภทที่เคยดำเนินการห้ามกระทำมาก่อนหน้านี้ ให้กระทำได้ตามความพร้อมและความสมัครใจ แต่ต้องอยู่ภายใต้มาตรการป้องกันโรคเพื่อความปลอดภัยของตนเอง ซึ่งมีการซ้ำคำว่า ผ่อนคลาย ผ่อนผัน และยกเลิก แสดงความหมายว่า รัฐบาลได้ผ่อนคลายมาตรการให้ประชาชนสามารถดำเนินชีวิตได้ตามปกติดั้งเดิม ดังข้อความ นายกรัฐมนตรีจึงออกข้อกำหนดเป็นการทั่วไปและข้อปฏิบัติแก่ส่วนราชการทั้งหลาย ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 การยกเลิกการห้ามออกนอกเคหสถาน... ข้อ 2 การผ่อนผันการใช้อาคารสถานที่ของโรงเรียน... ข้อ 3 การผ่อนคลายเป็นให้ดำเนินการหรือทำกิจกรรมบางอย่างได้... ข้อ 4 การผ่อนคลายเป็นการเดินทางข้ามเขตพื้นที่จังหวัด...(ข้อกำหนดฉบับที่ 10)

จากการซ้ำความหมาย เรื่องการผ่อนคลายการห้ามทำกิจกรรมเพื่อให้ประชาชนได้กลับมาใช้ชีวิตตามปกติดั้งเดิม แสดงให้เห็นว่า การผ่อนคลายเป็นให้ดำเนินการหรือทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่รัฐบาลเคยกำหนดหรือมีคำสั่งห้ามกระทำนั้นเป็นสิ่งที่สร้างความลำบากในการดำเนินชีวิตแก่ประชาชน ซึ่งการออกมาตรการที่เป็นการผ่อนคลายเป็นถือเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนเพื่อให้สามารถกลับมาใช้ชีวิตได้ตามปกติ ซึ่งนายกรัฐมนตรีที่ได้

รับฟังข้อเสนอจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ร่วมมือกันเฝ้าระวังและประเมินสถานการณ์อย่างต่อเนื่องทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อประกอบการพิจารณาการผ่อนคลายการทำกิจกรรมให้แก่ประชาชนเพื่อป้องกันมิให้ติดเชื้อโรคและเกิดการแพร่ระบาดของตระลอกใหม่ขึ้นอีก ซึ่งรัฐบาลมิได้มีการผ่อนคลายมาตรการพร้อม ๆ กันทุกประการ แต่เป็นการพิจารณาการผ่อนคลายตามความจำเป็นของประชาชนให้สามารถกลับมาทำได้ตามปกติภายใต้เงื่อนไขและเงื่อนไขที่ตามราชการกำหนด โดยเริ่มจากการผ่อนคลายการออกนอกเคหสถานเป็นอันดับแรก เพื่อให้ประชาชนสามารถเดินทางหรือประกอบอาชีพได้

1.3) การแสดงความเด่นเรื่อง การระบาดของโรคโควิด-19 เป็นสิ่งที่ต้องแก้ไขอย่างเร่งด่วนและเด็ดขาด เพราะการแพร่ระบาดเป็นสิ่งอันตราย ต้องแก้ไขอย่างรวดเร็วและเด็ดขาด เพื่อให้ประชาชนได้รับผลกระทบน้อยที่สุด ซึ่งปรากฏการซ้ำ จำนวน 24 ครั้ง โดยปรากฏในราชกิจจานุเบกษา 14 ฉบับ ดังข้อความในราชกิจจานุเบกษาข้อกำหนดฉบับที่ 17 มีการซ้ำความว่า การระงับยับยั้งการระบาดและการสกัดและการยับยั้งการแพร่ระบาด ซึ่งแสดงความหมายว่า การกำหนดมาตรการต่าง ๆ ที่ใช้ในการแก้ไขสถานการณ์โควิด-19 เป็นสิ่งที่จำเป็น ซึ่งจะช่วยในการระงับยับยั้งการแพร่ระบาดของเชื้อโรคได้ ดังข้อความ...กำหนดมาตรการต่าง ๆ ที่จำเป็นในการระงับยับยั้งการระบาด...โดยเฉพาะในเขตพื้นที่ควบคุมสูงสุด...เพื่อสกัดและยับยั้งการแพร่ระบาดอย่างรวดเร็วและเด็ดขาด...(ข้อกำหนดฉบับที่ 17)

จากการซ้ำความหมาย เรื่องการระบาดของโรคโควิด-19 เป็นสิ่งที่ต้องแก้ไขอย่างเร่งด่วนและเด็ดขาด ที่ปรากฏในราชกิจจานุเบกษาแสดงให้เห็นว่า รัฐบาลมีจุดประสงค์ในการแก้ไขสถานการณ์การแพร่ระบาด โดยคำนึงถึงการดำเนินชีวิตของประชาชน และการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ดังกล่าวให้กลับเข้าสู่สภาวะปกติ ซึ่งการแก้ไขสถานการณ์นี้เป็นสิ่งที่มีโอกาสทำได้ เพราะหากปล่อยให้มีการแพร่ระบาดเป็นวงกว้างยิ่งจะสร้างความเสียหายต่อประเทศเป็นอย่างมาก จึงจำเป็นต้องเร่งแก้ไขอย่างรวดเร็วและเด็ดขาดเพื่อให้สถานการณ์นี้ยุติลงโดยเร็วที่สุด

2) กลไกการแสดงความสำคัญ คือ การแสดงเนื้อหาสาระส่วนที่สำคัญที่สุดของเรื่องและผู้ส่งสารต้องการบอกให้ผู้รับสารทราบ และเป็นเนื้อหาสาระหลักส่วนที่ทำหน้าที่ควบคุมโครงสร้างรวมของเรื่องทั้งหมดหรือเป็นจุดรวมความคิดสำคัญจากทุกหัวข้อภายในเรื่อง ซึ่งสามารถปรากฏในหน่วยภาษาในรูปผิวหรือไม่ปรากฏในรูปผิวก็ได้ จากการศึกษาพบความเด่นด้านเนื้อหาที่แสดงด้วยกลไกการแสดงความสำคัญ 4 ประการ ได้แก่

2.1) การแสดงความเด่นเรื่อง หลักการปฏิบัติตามข้อกำหนดในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ซึ่งแสดงให้เห็นถึงหลักในการปฏิบัติตามข้อกำหนดของประชาชน โดยปรากฏในราชกิจจานุเบกษา 13 ฉบับ ดังข้อความ นายกรัฐมนตรีจึงออกข้อกำหนดและข้อปฏิบัติแก่ส่วนราชการทั้งหลายภายใต้หลักเกณฑ์เงื่อนไขและเงื่อนไข ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 การห้ามเข้าพื้นที่เสี่ยงต่อการติดต่อโรค...ข้อ 2 การปิดสถานที่เสี่ยงต่อการติดต่อโรค...ข้อ 3 การปิดช่องทางเข้ามาในราชอาณาจักร...ข้อ 4 ห้ามผู้ใดกักตุนสินค้า...ที่จำเป็นต่อการอุปโภคบริโภคในชีวิตประจำวัน...ข้อ 5 การห้ามชุมนุม...ข้อ 6 ห้ามการเสนอข่าวอันไม่เป็นความจริง...(ข้อกำหนดฉบับที่ 1)

สรุปความเด่นเรื่อง หลักการปฏิบัติตามข้อกำหนดในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ซึ่งทราบได้จากกลไกการแสดงความสำคัญทำให้ทราบว่าหลักการปฏิบัติตามข้อกำหนดในสถานการณ์

การแพร่ระบาดของโรค ประกอบด้วยการห้ามเข้าพื้นที่เสี่ยง การปิดสถานที่เสี่ยงต่อการติดโรค การปิดช่องทางเข้ามาในราชอาณาจักร การห้ามกักตุนสินค้า การห้ามชุมนุม และการห้ามนำเสนอข่าวที่เป็นเท็จ ซึ่งหลักการปฏิบัติดังกล่าวนี้รัฐบาลได้บังคับใช้เป็นกฎเกณฑ์หลักที่จะช่วยให้การดำเนินการแก้ปัญหาโรค สามารถดำเนินไปได้ด้วยความเรียบร้อย

2.2) การแสดงความเด่นเรื่อง มาตรการในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ซึ่งแสดงให้เห็นถึงมาตรการในการดำเนินงานในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโดยปรากฏในราชกิจจานุเบกษา 12 ฉบับ ดังข้อความ

ข้อ 7 มาตรการเตรียมรับสถานการณ์ (1) ให้ผู้ว่าราชการ...เป็นผู้กำกับการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉินทุกมิติในเขตท้องที่ที่ตนรับผิดชอบ (2) ให้หน่วยงานของรัฐทุกแห่งประชาสัมพันธ์เผยแพร่มาตรการ (3) ให้สถานพยาบาลหรือหน่วยงานที่มีหน้าที่และอำนาจในการป้องกันและดูแลรักษาผู้ป่วย... ข้อ 8 มาตรการพึงปฏิบัติสำหรับบุคคลบางประเภท ให้กลุ่มคนที่มีความเสี่ยงสูงต่อการติดเชื้อได้ง่ายอยู่ในเคหสถานของตน... ข้อ 9 มาตรการเกี่ยวกับการออกนอกราชอาณาจักร ให้เข้มงวดในการตรวจลงตราหรือออกวีซ่าหรืออนุญาตให้ชาวต่างประเทศ... ข้อ 10 มาตรการดูแลความสงบเรียบร้อย ให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติจัดเวรยามหรือตั้งจุดตรวจ...(ข้อกำหนดฉบับที่ 1)

สรุปความเด่นเรื่อง มาตรการในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค ทราบได้จากกลไกการแสดงความสำคัญว่า รัฐบาลได้มีมาตรการในการจัดการสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค ซึ่งประกอบด้วย 4 มาตรการ ได้แก่ มาตรการที่ 1 คือ มาตรการเตรียมรับสถานการณ์ ซึ่งเป็นการเตรียมความพร้อมในการรับมือกับสถานการณ์โดยเป็นการประเมินสถานการณ์ของรัฐบาลที่ได้เฝ้าระวังและประเมินสถานการณ์การแพร่ระบาดของต่างประเทศที่ได้คาดการณ์ว่าอาจเกิดการแพร่ระบาดในประเทศไทยได้เช่นกัน ต่อมามาตรการที่ 2 คือ มาตรการพึงปฏิบัติสำหรับบุคคลบางประเภท โดยรัฐบาลได้เล็งเห็นถึงปัญหาสุขภาพของประชาชนซึ่งอาจมีบุคคลบางประเภทที่ไม่อาจดูแลตนเองได้หากได้รับเชื้อ คือ เด็กเล็กที่มีอายุต่ำกว่าห้าปี ผู้สูงอายุตั้งแต่เจ็ดสิบปีขึ้นไป และบุคคลที่ป่วยด้วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรังต่าง ๆ จึงมีมาตรการให้หลีกเลี่ยงการออกนอกที่อยู่อาศัย ต่อมามาตรการที่ 3 คือ มาตรการเกี่ยวกับการออกนอกราชอาณาจักร โดยรัฐบาลได้เล็งเห็นถึงผลประโยชน์ของประชาชนในการเดินทางเข้าออกนอกประเทศ โดยให้กระทรวงต่างประเทศตรวจสอบเข้มงวดมากยิ่งขึ้น ต่อมามาตรการที่ 4 คือ มาตรการดูแลความสงบเรียบร้อย โดยรัฐบาลได้เล็งเห็นถึงปัญหาที่อาจเกิดความไม่สงบในประเทศได้จึงได้ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและผู้ว่าราชการจังหวัด จัดตั้งเวรยามและจุดคัดกรองตามเส้นทางต่าง ๆ ในพื้นที่ของตน

2.3) การแสดงความเด่นเรื่อง หลักการดำเนินงานในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ซึ่งแสดงให้เห็นถึงหลักในการดำเนินงานเพื่อแก้ไขสถานการณ์โควิด-19 โดยปรากฏในราชกิจจานุเบกษา 11 ฉบับ ดังข้อความ

ข้อ 2 การห้ามหรือข้อจำกัดการดำเนินการหรือการทำกิจกรรมบางอย่างตามพระราชกำหนดและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง (1) ห้ามการใช้อาคารสถานที่ของโรงเรียน...เว้นแต่เป็นการดำเนินการสื่อสารแบบทางไกล (5) ให้ผู้ซึ่งเจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ สั่งหรือกำหนดเป็นเงื่อนไขในการเดินทางเข้ามาในราชอาณาจักรให้แยกกัก หรือคุมไว้สังเกต ณ ที่เอกเทศหรือสถานที่ซึ่งทางราชการกำหนดต้อง

ปฏิบัติตามคำสั่งหรือเงื่อนไขดังกล่าวตามระยะเวลาที่กำหนด (6) ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและผู้ว่าราชการจังหวัดอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558 มีคำสั่งปิดสถานที่ซึ่งมีโอกาสเสี่ยงต่อการแพร่โรค... (ข้อกำหนดฉบับที่ 5)

สรุปความเด่นเรื่อง หลักการดำเนินการในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ทราบได้จากกลไกการแสดงความสำคัญว่า หลักในการดำเนินงานในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค มีความซับซ้อน หลักการในการดำเนินงานเริ่มจากการแต่งตั้งคณะกรรมการและหน่วยงานพิเศษในการบริหารจัดการสถานการณ์ ซึ่งเป็นการกระจายอำนาจให้กับบุคคลที่อยู่ในพื้นที่ต่าง ๆ ให้ช่วยกันบริหารจัดการได้ตามความเหมาะสมในแต่ละพื้นที่ ภายใต้ข้อกำหนดที่เป็นหลักการพื้นฐานในการปฏิบัติงาน หากมีการระบาดระลอกใหม่สามารถใช้อำนาจนี้ในการแก้ไขสถานการณ์โดยการยกระดับสถานการณ์เพื่อวางมาตรการควบคุมแบบบูรณาการจำแนกตามพื้นที่ได้อย่างเหมาะสม และสามารถดำเนินการกับผู้กระทำความผิดที่ไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดได้ทันที ภายใต้บทลงโทษที่ทางราชการกำหนด นอกจากนี้ยังมีการพิจารณาอุปสรรคและการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ซึ่งเป็นการคาดการณ์ถึงปัญหาที่จะตามมาเมื่อได้มีการออกข้อกำหนดที่เป็นการจำกัดสิทธิของประชาชน ซึ่งรัฐบาลมีได้มุ่งที่จะจำกัดสิทธิขั้นเด็ดขาดแต่เป็นการขอความร่วมมือจากประชาชนให้มีการปรับเปลี่ยนการให้บริการทั้งหน่วยราชการและสถานประกอบการอื่น ๆ เช่น สถาบันการศึกษาให้มีการเรียนการสอนแบบทางไกล การให้บริการของหน่วยงานให้มีการทำงานนอกสถานที่ปกติ การห้ามมีการกักตุนสินค้าเพื่อลดความขาดแคลนที่อาจเกิดขึ้นได้ในอนาคต การจัดกิจกรรมทางศาสนาสามารถทำได้ภายใต้การดูแลของเจ้าหน้าที่ รวมถึงการพิจารณาคาดการณ์ถึงประชาชนที่มีให้ความร่วมมือกับภาครัฐซึ่งอาจจะทำให้ยากต่อการควบคุมสถานการณ์ได้ เช่น การลักลอบเดินทางเข้ามาในราชอาณาจักรหรือการเปิดบ่อนพนัน ซึ่งรัฐบาลได้วางมาตรการขั้นเด็ดขาดไว้ในการดำเนินการปราบปรามให้หมดไปเร็วที่สุด

2.4) การแสดงความเด่นเรื่อง หลักการป้องกันโรคโควิด-19 ซึ่งแสดงให้เห็นถึงหลักการป้องกันและควบคุมโรค โดยปรากฏในราชกิจจานุเบกษาทั้งสิ้น 7 ฉบับ ได้แก่ ข้อกำหนด 1, 8, 11, 13, 14, 17 และ 24 ดังข้อความ (1) ให้ทำความสะอาดโดยการเช็ดทำความสะอาดพื้นผิวสัมผัสของสถานที่ที่เกี่ยวข้องก่อนการจัดกิจกรรม และให้กักจัดขยะมูลฝอยทุกวัน (2) ให้เจ้าหน้าที่ ผู้ประกอบการ ผู้ร่วมงาน ผู้ร่วมกิจกรรม ลูกจ้าง ผู้ใช้บริการสวมหน้ากากอนามัยหรือหน้ากากผ้า (3) ล้างมือด้วยสบู่ แอลกอฮอล์ เจล หรือน้ำยาฆ่าเชื้อโรค (4) เว้นระยะนั่งหรือยืนห่างกันอย่างน้อยหนึ่งเมตรเพื่อป้องกันการติดต่อสัมผัสหรือแพร่เชื้อโรคทางฝอยละอองน้ำลาย (5) ให้ความคุ้มครองจำนวนผู้ร่วมกิจกรรมมิให้แออัด หรือลดเวลาในการทำกิจกรรมให้สั้นลงเท่าที่จำเป็น...(ข้อกำหนดฉบับที่ 1)

สรุปความเด่นเรื่อง หลักการป้องกันโรคโควิด-19 ซึ่งทราบได้จากกลไกการแสดงความสำคัญว่า การป้องกันโรค ประกอบด้วย การทำความสะอาดสถานที่ การล้างมือด้วยสบู่ แอลกอฮอล์ เจล หรือน้ำยาฆ่าเชื้อโรค การสวมหน้ากากอนามัย การเว้นระยะห่างระหว่างบุคคลอย่างน้อยหนึ่งเมตร การหลีกเลี่ยงการทำกิจกรรมร่วมกัน รวมไปถึงการติดตั้งแอปพลิเคชันในโทรศัพท์เพื่อใช้ในการติดตามสังเกตการกักกันตัว ซึ่งหลักการป้องกันโรคยังส่งเสริมการเพิ่มภูมิคุ้มกันให้กับประชาชนด้วยการฉีดวัคซีนป้องกันโรคโควิด-19 ซึ่งสิ่งเหล่านี้ถือเป็นข้อบังคับใช้ทั่วไปของรัฐบาลที่ให้ประชาชนต้องพึงปฏิบัติตาม

3) กลไกการแสดงใจความสำคัญ และกลไกการลำดับหัวเรื่อง คือ ส่วนที่บอกให้ทราบว่าคุณค่าความนั้น ๆ กำลังกล่าวถึงสิ่งใดโดยเป็นจุดรวบรวมสิ่งที่กล่าวถึงในข้อความไว้ ซึ่งปรากฏเป็นชื่อเรื่องหรือชื่อหัวเรื่องย่อย เพื่อแสดงว่าสิ่งที่กำลังจะกล่าวถึงในข้อความนั้นเกี่ยวข้องกับเรื่องใด ซึ่งผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้กลไกการแสดงใจความสำคัญและกลไกการเรียงลำดับหัวเรื่อง เพื่อแสดงให้เห็นถึงเนื้อหาสาระสำคัญของเรื่อง และเมื่อนำหัวเรื่องมาเรียงลำดับในการนำเสนอสารมาสู่ผู้รับสารก็จะทำให้ผู้รับสารรับรู้ถึงหัวเรื่องที่จะสื่อสารในแต่ละครั้งว่าจะสื่อสารเรื่องใดก่อน และเรื่องใดในลำดับต่อมา จากการศึกษาพบความเด่นด้านเนื้อหาที่แสดงด้วยกลไกการแสดงใจความสำคัญ และกลไกการลำดับหัวเรื่อง 1 ประการ ได้แก่

3.1) การแสดงความเด่นเรื่อง แผนการจัดการโรค ซึ่งเป็นการเรียงลำดับประกาศที่เป็นแผนการจัดการให้ประชาชนทราบและปฏิบัติตามลำดับ โดยปรากฏในราชกิจจานุเบกษาทั้งสิ้น 13 ฉบับ ซึ่งแบ่งเป็น 3 ระลอก ตามการแพร่ระบาด ดังข้อความ นายกรัฐมนตรีจึงออกข้อกำหนดและข้อปฏิบัติแก่ส่วนราชการทั้งหลาย ภายใต้หลักเกณฑ์ เงื่อนไขและเงื่อนไข ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 การห้ามเข้าพื้นที่เสี่ยง...ข้อ 2 การปิดสถานที่เสี่ยงต่อการติดต่อโรค...ข้อ 3 การปิดช่องทางเข้ามาในราชอาณาจักร...ข้อ 4 การห้ามกักตุนสินค้า...ข้อ 5 การห้ามชุมนุม...ข้อ 6 การเสนอข่าว... (ข้อกำหนดฉบับที่ 1)

โดยที่รัฐบาลได้เฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ทั้งในประเทศและต่างประเทศมาเป็นลำดับอย่างต่อเนื่อง และมอบหมายให้ฝ่ายสาธารณสุข ฝ่ายเศรษฐกิจ ฝ่ายปกครอง และฝ่ายความมั่นคงร่วมกันประเมินสถานการณ์เพื่อพิจารณาผ่อนคลายหรือเพิ่มความเข้มงวดการบังคับใช้บางมาตรการ...(ข้อกำหนดฉบับที่ 4)

ข้อ 1 การผ่อนคลายให้ดำเนินการหรือทำกิจกรรมบางอย่างได้ เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในการทำกิจกรรมด้านเศรษฐกิจและการดำเนินชีวิต ตลอดจนด้านการออกกำลังกายหรือการดูแลสุขภาพสภาพอันเป็นการช่วยป้องกันโรคได้ทางหนึ่ง...(ข้อกำหนดฉบับที่ 6) ด้วยเป็นการสมควรผ่อนคลายการบังคับใช้บางมาตรการ...เพื่อลดผลกระทบต่อประชาชนด้านเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคง ตามที่ศูนย์บริหารสถานการณ์ได้รายงานผลการประเมินสถานการณ์ และการรับฟังความคิดเห็นจากฝ่ายความมั่นคง ฝ่ายเศรษฐกิจ ฝ่ายผู้ประกอบการ และฝ่ายผู้บริโภค ประกอบกับฝ่ายสาธารณสุขได้เสนอว่า จำนวนผู้ติดเชื้อสะสม ผู้ติดเชื้อรายใหม่ในแต่ละวัน และสถิติผู้เสียชีวิตในประเทศนับตั้งแต่ต้นเดือนพฤษภาคมเป็นต้นมาลดลงหรืออยู่ในระดับที่ควบคุมได้...จึงควรผ่อนคลายตามโอกาสเสี่ยงของบุคคล สถานที่ และประเภทของกิจกรรม ภายใต้เงื่อนไขว่ายังคงให้ปฏิบัติตามมาตรการป้องกันโรค และหากปรากฏว่าจำนวนผู้ติดเชื้อกลับเพิ่มหรือโอกาสเสี่ยงมีมากขึ้น ก็อาจจะจับหรือเปลี่ยนแปลงการผ่อนคลายบางส่วนหรือทั้งหมดได้...(ข้อกำหนดฉบับที่ 7)

นายกรัฐมนตรีจึงออกข้อกำหนดเป็นการทั่วไปและข้อปฏิบัติแก่ส่วนราชการทั้งหลาย ดังต่อไปนี้ ข้อ 1 การยกเลิกการห้ามออกนอกเคหสถาน เพื่อเป็นมาตรการผ่อนคลายและบรรเทาผลกระทบต่อการค้าและชีวิตประจำวันของประชาชน...(ข้อกำหนดฉบับที่ 10)

สรุปความเด่นเรื่อง แผนการจัดการโรค ซึ่งทราบได้จากกลไกการแสดงใจความสำคัญและการเรียงลำดับเรื่องของราชกิจจานุเบกษา โดยรัฐบาลได้ออกข้อกำหนดในการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน

หรือสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคมารูประสาชน โดยได้เรียงลำดับของเนื้อหาที่แสดงขั้นตอนการจัดการโรค คือ ขั้นที่ 1 ได้มีการออกข้อกำหนดและมาตรการในการป้องกันโรคเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติให้แก่ประชาชน ซึ่งการออกข้อกำหนดนี้เป็นการจำกัดสิทธิ์ในการดำเนินชีวิตของประชาชน ขั้นที่ 2 ได้มีการประเมินสถานการณ์หลังการประกาศใช้ข้อกำหนดว่าสามารถควบคุมและป้องกันสถานการณ์การแพร่ระบาดได้มากน้อยเพียงใด โดยได้มอบหมายให้หน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเป็นผู้ประเมินสถานการณ์ก่อนที่จะผ่อนคลายบางมาตรการเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชน ต่อมาในขั้นที่ 3 ได้มีการออกข้อกำหนดที่แสดงให้เห็นประชาชนทราบถึงมาตรการใดบ้างที่รัฐบาลได้มีการผ่อนคลายให้ประชาชนสามารถดำเนินการได้ โดยมาตรการที่รัฐบาลผ่อนคลายให้สามารถดำเนินการได้ ได้แก่ กิจกรรมด้านเศรษฐกิจและการดำเนินชีวิต และกิจกรรมด้านการออกกำลังกาย หรือการดูแลรักษาสุขภาพ แผนการขั้นที่ 4 ได้มีการประเมินสถานการณ์หลังการออกมาตรการผ่อนคลายบางมาตรการ โดยรัฐบาลได้พิจารณาและรับฟังความคิดเห็นจากทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อร่วมกันพิจารณาถึงการผ่อนคลายมาตรการอื่น ๆ หรือเพิ่มความเข้มงวดมากยิ่งขึ้นในลำดับต่อไป และสุดท้ายเมื่อสถานการณ์ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเกิดจากความร่วมมือของประชาชนและความสามารถของรัฐบาลที่ควบคุมสถานการณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยได้ดำเนินการตามแผนการจัดการโควิด-19 ตามลำดับ ดังนั้น ในแผนการจัดการขั้นที่ 5 จึงเป็นการยกเลิกบางมาตรการที่มีผลบังคับใช้แก่ประชาชน ซึ่งมาตรการที่ยกเลิกลำดับแรก คือ การยกเลิกการห้ามออกนอกเคหสถาน เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน นอกจากนี้ เมื่อโรคมมีการแพร่ระบาดระลอกใหม่รัฐบาลได้มีการดำเนินการตามแผนการจัดการโรคตามลำดับ โดยการแพร่ระบาดระลอก 2 ในแผนการจัดการขั้นที่ 1 ขั้นที่ 2 ได้มีการพิจารณาจากการประเมินสถานการณ์ในแต่ละพื้นที่และได้มีการจำแนกพื้นที่ควบคุมสถานการณ์ โดยได้กำหนดพื้นที่สถานการณ์ออกเป็น 5 ระดับ เพื่อให้สามารถดำเนินการจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ในแผนการจัดการขั้นที่ 3-5 ยังได้แสดงความหมายนี้เช่นกัน ส่วนการแพร่ระบาดระลอก 3 ได้แสดงความหมายเหล่านี้ออกมาเช่นกันทั้งในแผนการจัดการขั้นที่ 1 ขั้นที่ 2 ขั้นที่ 3 และ ขั้นที่ 4 การปฏิบัติตามแผนการจัดการโควิด-19 นี้สามารถทำให้รัฐบาลสามารถควบคุมและแก้ไขสถานการณ์ในประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

สรุปผลและอภิปรายผล

จากการศึกษาความเด่นด้านเนื้อหาในราชกิจจานุเบกษาที่ประกาศในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ทั้ง 8 ประการ สามารถสรุปได้ว่า โรคโควิด-19 เป็นสิ่งอันตราย รัฐบาลจำเป็นต้องแก้ไขเพื่อให้สถานการณ์กลับเข้าสู่สภาวะปกติโดยเร็วที่สุดและไม่ให้กลับมาเกิดการแพร่ระบาดขึ้นอีก จึงต้องเร่งแก้ไขอย่างเร่งด่วน ผ่านการประกาศข้อกำหนดต่าง ๆ โดยได้มีการพิจารณาการออกมาตรการในการจัดการสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ทั้งมาตรการเตรียมรับสถานการณ์ ประเมินและเฝ้าระวังสถานการณ์การแพร่ระบาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ ออกข้อกำหนดการออกนอกราชอาณาจักร และมาตรการดูแลความสงบเรียบร้อย โดยวางหลักการในการดำเนินงาน คือ เริ่มจากการแต่งตั้งคณะกรรมการและหน่วยงานพิเศษในการบริหารจัดการสถานการณ์ ซึ่งเป็นการกระจายอำนาจให้กับบุคคลที่อยู่ในพื้นที่ต่าง ๆ ให้ช่วยกันบริหารจัดการได้ตามความเหมาะสมในแต่ละพื้นที่และทันท่วงที ภายใต้อำนาจบังคับในข้อกำหนดที่เป็นหลักการพื้นฐานในการปฏิบัติงาน

พิจารณาอุปสรรคและการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น คาดการณ์ถึงปัญหาที่จะตามมาเมื่อได้จำกัดสิทธิ์ในการดำเนินชีวิตของประชาชน ออกข้อกำหนดให้มีการปรับเปลี่ยนการให้บริการทั้งหน่วยราชการและสถานประกอบการอื่น ๆ ซึ่งการที่ประชาชนจะสามารถรอดพ้นจากโรคนี้ได้ โดยแผนการจัดการโรคโควิด-19 ที่ประกาศออกมาผ่านราชกิจจานุเบกษาแต่ละครั้งเรียงเป็นลำดับความสำคัญตามสถานการณ์ ซึ่งทำให้ประชาชนทราบว่า ในแผนของการจัดการโควิด-19 รัฐบาลได้มีการวางแผนในการจัดการโรคโควิด-19 ไว้อย่างไร

จากการศึกษากลไกทางภาษาที่ใช้แสดงความเด่นด้านเนื้อหาทั้ง 3 กลไก สามารถสรุปกลไกทางภาษาที่ใช้แสดงความเด่นได้ว่า กลไกการซ้ำความ ได้ซ้ำความหมายที่แสดงให้เห็นว่า โรคโควิด-19 เป็นสิ่งอันตรายที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตของประชาชนและระบบเศรษฐกิจเป็นวงกว้าง ซึ่งรัฐบาลจำเป็นต้องมีการแก้ไขเพื่อให้สถานการณ์กลับเข้าสู่สภาวะปกติให้เร็วที่สุดและไม่ให้กลับมาเกิดการแพร่ระบาดขึ้นอีก และพบการซ้ำความเกี่ยวกับการห้ามทำกิจกรรมที่เป็นต้นเหตุให้เกิดการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 เพื่อควบคุมพฤติกรรมของประชาชนที่อาจมีความเสี่ยงในการติดเชื้อโรคได้ นอกจากนี้พบการซ้ำความเกี่ยวกับการผ่อนคลายนโยบายการห้ามทำกิจกรรมเพื่อให้ประชาชนได้กลับมาใช้ชีวิตตามปกติดังเดิม และพบการซ้ำความเกี่ยวกับการระบาดของโรคโควิด-19 เป็นสิ่งที่ต้องแก้ไขอย่างเร่งด่วนและเด็ดขาด

สำหรับการแสดงความเด่นด้วยกลไกการแสดงความสำคัญ สามารถแสดงความเด่นด้านเนื้อหาได้ 4 ประการ ได้แก่ 1) การแสดงความเด่นเกี่ยวกับหลักการปฏิบัติตามข้อกำหนดในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค 2) การแสดงความเด่นเกี่ยวกับมาตรการในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค 3) การแสดงความเด่นเกี่ยวกับหลักการดำเนินงานในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค 4) การแสดงความเด่นเกี่ยวกับหลักการป้องกันโรค

กลไกการแสดงความเด่นด้านการเรียงลำดับหัวเรื่อง มีการสื่อสารออกมาเป็นลำดับ ได้แก่ ลำดับต้น ลำดับกลาง และลำดับท้าย กล่าวคือ เริ่มออกข้อกำหนดเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติเพื่อแก้ไขและป้องกันให้สถานการณ์ยุติลงได้โดยเร็ว โดยให้ปฏิบัติตามเงื่อนไขและเงื่อนไขอย่างเคร่งครัด ในลำดับที่ 2 ได้แก่ การประเมินสถานการณ์หลังการประกาศใช้ข้อกำหนดว่าสถานการณ์ควบคุมและป้องกันสถานการณ์ไม่ได้เกิดการแพร่ระบาดได้มากนักน้อยเพียงใด ลำดับที่ 3 ได้ออกข้อกำหนดที่แสดงให้ประชาชนทราบถึงมาตรการใดบ้างที่รัฐบาลได้มีการผ่อนคลายนโยบายให้ประชาชนสามารถดำเนินการได้ ในลำดับที่ 4 ได้แก่ การประเมินสถานการณ์หลังการออกมาตรการผ่อนคลายนโยบาย และลำดับสุดท้าย เมื่อสถานการณ์ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง จึงได้ออกมาตรการยกเลิกการห้ามทำกิจกรรมบางอย่างเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน ซึ่งข้อกำหนดลำดับแรกที่ยกเลิก คือ การยกเลิกการห้ามออกนอกเคหสถาน

จากการศึกษาความเด่นด้านเนื้อหาและกลไกแสดงความเด่นในงานวิจัยนี้ ผลการศึกษาสอดคล้องกับแนวคิดของ Callow (1974: 49-50, as cited in Sripoom, 2014: 17) ที่ว่า สิ่งใดที่เป็นสิ่งสำคัญมากกว่าสิ่งอื่นในเรื่องเดียวกันจะปรากฏเด่นชัดบ่อยกว่าข้อความอื่นที่สามารถสังเกตเห็นได้ ซึ่งสามารถแสดงด้วยรูปของคำและวลี โดยปรากฏเป็นการซ้ำคำและการซ้ำวลี ซึ่งพิจารณาจากคำที่อยู่ในแวดวงเดียวกันหรือมีความหมายใกล้เคียงกัน ทั้งนี้ ยังสอดคล้องกับแนวคิดของ สมทรง บุรุษพัฒน์ (Burusphat, 1994, as cited in Prasongjeon, 2002: 16) ที่กล่าวถึงการเชื่อมโยงความโดยการใช้คำศัพท์ที่แสดงให้เห็นว่า การซ้ำคำศัพท์เดิมหรือคำศัพท์ที่มีความหมายในแวดวงเดียวกันนั้น ถือได้ว่าเป็นกลไกทางภาษาอย่างหนึ่งที่ทำให้เนื้อความของข้อความนั้นเน้นย้ำในเรื่อง

เดียวกันและทำให้เนื้อความส่วนนั้นโดดเด่นและเข้าใจได้ชัดเจนกว่าส่วนอื่น และเมื่อได้วิเคราะห์ตามหลักการวิเคราะห์ใจความสำคัญของ Van Dijk (1997: 130-155, as cited in Phalinkul, 1998: 23-24) แล้ว พบว่าเนื้อความที่แสดงความเด่นของข้อความทั้งหมดคือใจความสำคัญของเรื่องที่แสดงให้เห็นถึงจุดเน้นสำคัญของเรื่อง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Jones (1997: 6-12, as cited in Phalinkul, 1998: 18-19) ที่ว่า ใจความสำคัญคือ ส่วนที่บอกข้อความทั้งหมดกำลังพูดถึงเรื่องอะไร โดยต้องอาศัยการตีความเพื่อสรุปรวมความคิดของเนื้อหาสาระนั้น ๆ แม้ว่าใจความสำคัญจะปรากฏหรือไม่ปรากฏรูปประโยคที่แสดงใจความสำคัญในข้อความก็ตาม

นอกจากนี้ผลการศึกษายังสอดคล้องแนวคิดเรื่องกลไกแสดงความเด่นในข้อความอธิบายในภาษาของ สีสลา กนกศิลป์ (Kanoksin, 1989: 1, as cited in Sripoom, 2014: 22-23) ที่ว่า ในข้อความประเภทอธิบายจะใช้กลไกการบอกใจความสำคัญ 3 ประการ ได้แก่ การบอกลำดับ การเน้นหัวข้อ และการซ้ำ ซึ่งในผลการศึกษากลไกทางภาษา ได้แก่ กลไกการเรียงลำดับหัวเรื่อง คือ ในการดำเนินการจัดการโควิด-19 มีขั้นตอนหลายประการซึ่งเนื้อความในราชกิจจานุเบกษาได้สื่อออกมาเป็นลำดับขั้นตอนตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงขั้นตอนสุดท้าย ทั้งนี้ การที่จะทราบได้ว่าหัวเรื่องแสดงถึงสิ่งใดต้องอาศัยการตีความหมาย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Brown and Yule (1983: 71-73, as cited in Sripoom, 2014: 19-20) ที่ว่า หัวเรื่อง เป็นการบอกให้ทราบว่าข้อความนั้นกำลังพูดถึงอะไร ซึ่งจะช่วยให้ทราบขอบเขตของเรื่องนั้น ๆ ได้

ข้อเสนอแนะ

ผู้สนใจอาจศึกษาความเด่นของข้อความประเภทข่าว เช่น การสื่อข่าวเรื่องเดียวกันแต่ถูกเล่าจากแหล่งข่าวที่แตกต่างกัน ว่าพบความเด่นของข้อความและกลวิธีการแสดงความเด่นเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร

References

- Emergency Decree on Public Administration in Emergency Situations, B.E. 2548 (พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548). (2005, July 16). **Royal Thai Government Gazette** (No. 122 chapter 58 a, pp. 1-9). [Online]. Retrieved May 23, 2022 from https://ddc.moph.go.th/viralpneumonia/file/laws/laws_08.pdf
- Phalinkul, Pornpimon. (1998). **Compare the Methods for Marking Prominence between Translated and Original Thai Documentary Programs on Television (การศึกษากลไกแสดงความเด่นของข้อความ: เปรียบเทียบสารคดีแปลและสารคดีไทยในรายการโทรทัศน์)**. Master's dissertation, Thammasat University, Bangkok, Thailand.
- Prasongneon, Ekkapong. (2002). **The Usage and Style of Language in the Correspondence between Prince Narisaranuwatiwong and Phya Anumanrajadhon (การศึกษาการใช้ภาษาของสมเด็จพระยานริศรานุวัดติวงศ์และพระยาอนุমানราชชน ในหนังสือบันทึกเรื่องความรู้ต่าง ๆ)**. Chonburi: Faculty of Humanities and Social Science, Burapha University.

Sripoom, Khajita. (2014). **Discourse Prominence in King Rama V's Proclamations of Slavery Abolition (ความเด่นในประกาศเลิกทาสของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว)**. Doctoral dissertation, Kasetsart University, Bangkok, Thailand.

The Secretariat of the House of Representatives. (2020). **Thailand Factsheet on Measures and Operations to Coronavirus Disease 2019 Outbreak (สรุปมาตรการและการดำเนินงานของไทยต่อสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019)**. [Online]. Retrieved May 23, 2022 from https://www.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/parliament_parcy/download/article/article_20200604141718.pdf